

# ଆଦର୍ଶ ଭଡ଼ାଘର ଅଧିନିୟମ, 2020

ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମ ବିନ୍ୟାସ

ଅଧ୍ୟାୟ I

## ପ୍ରାରମ୍ଭିକ

ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ

1. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ନାମ, ବିସ୍ତାର ଓ ପ୍ରାରମ୍ଭ
2. ସଂଜ୍ଞାଗୁଡ଼ିକ
3. ଅଧିନିୟମ କେତେକ ପରିସର ପ୍ରତି ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ

ଅଧ୍ୟାୟ II

## ଭଡ଼ାଘର ଲଗାଣ

4. ଭଡ଼ାଘର ବୁକ୍ତିନାମା
5. ଭଡ଼ାରେ ଘର ଲଗାଣର ଅବଧି
6. ମୂଳ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ
7. ଭଡ଼ାଦାର ଆଉ ଜଣଙ୍କୁ ଭଡ଼ାରେ ଦେବା ଉପରେ କଟକଣା

ଅଧ୍ୟାୟ III

## ଘରଭଡ଼ା

8. ଦେୟ ଭଡ଼ା
9. ଭଡ଼ା ସଂଶୋଧନ
10. ବିବାଦ ଦେଖାଦେଲେ, ସଂଶୋଧିତ ଘରଭଡ଼ା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ
11. ପ୍ରତିଭୂତି ଜମାରାଶି

ଅଧ୍ୟାୟ IV

## ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ

12. ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ପାଖରେ ମୂଳ ଭଡ଼ାବୁକ୍ତି ରହିବ
13. ଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଏବଂ ତହିଁର ପୈଠ ପାଇଁ ରସିଦ୍
14. ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରାଯିବ
15. ସମ୍ପତ୍ତିର ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
16. ପରିସରର ଯତ୍ନ ନେବେ ଭଡ଼ାଦାର
17. ପରିସରରେ ପ୍ରବେଶ
18. ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା

19. ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉଲ୍ଲଂଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ

20. ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ କିମ୍ବା ସେବାକୁ ଅଟକାଇବା

## ଅଧ୍ୟାୟ V

### ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ାଘରକୁ ପୁଣି ନିଜ ଦଖଲକୁ ନେବା

21. ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘର ପରିସରର ପୁନଃକବ୍ଜା କରାଯିବା

22. ଭଡ଼ାଦାର ଯଦି ଘର ଖାଲି କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି ତେବେ ଭଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି

23. ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଗ୍ରୀମ ଭଡ଼ା ଫେରସ୍ତ

24. ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଭଡ଼ା ପୈଠ

25. ଅତିରିକ୍ତ ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି

26. ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଜମିର ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା

27. ଖାଲି କରି ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡ଼ାଘର ଛାଡ଼ିଦେବା

28. ଭଡ଼ାଦାର ଘରକୁ ଦଖଲମୁକ୍ତ କରିବାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦେବା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା

## ଅଧ୍ୟାୟ VI

### ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଗଣ, ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା, କୃତ୍ୟ ଓ ଅପିଲ

29. ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ

30. ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ କ୍ଷମତା ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା

31. ଅପିଲ

## ଅଧ୍ୟାୟ VII

### ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ

32. ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ

33. ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ

34. ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଅନୁସୂଚିତ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା

35. ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ କ୍ଷମତା

36. ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଅପିଲ୍

37. ଆଦେଶର ନିଷ୍ପାଦନ

## ଅଧ୍ୟାୟ VIII

### ବିବିଧ

38. ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ, ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଓ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଗଣ

39. କେତେକ ବିଷୟରେ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରତି ପ୍ରତିବନ୍ଧ

40. ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫିସ୍

41. ସଦସ୍ୟମାନେ ଲୋକସେବକ ହେବେ

42. ସର୍ବ ବିଶ୍ଵାସରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସୁରକ୍ଷା

43. ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କ୍ଷମତା

44. ନିୟମାବଳୀର ଉପସ୍ଥାପନ

45. ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବାକୁ କ୍ଷମତା

46. ନିରସନ ଓ ବ୍ୟାବୃତ୍ତି

ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ

## ଆଦର୍ଶ ଭଡ଼ାଘର ଅଧିନିୟମ, 2020

ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ଲାଗି ପରିସରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଓ ଭଡ଼ା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବିନିୟମିତ କରିବା ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଏବଂ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଫଳସଂଳା ନିମନ୍ତେ ଦ୍ୱିତୀୟ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସକାଶେ ତତ୍ ସଂପୃକ୍ତ ବା ତତ୍ ଆନ୍ତର୍ଗତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ସକାଶେ ଏକ ଅଧିନିୟମ ।

ଭାରତୀୟ ଗଣରାଜ୍ୟର ଏକସ୍ୱରୀତମ ବର୍ଷରେ ଏହା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନମତେ ଅଧିନିୟମିତ ହେଉ:

ଅଧ୍ୟାୟ ।

### ପ୍ରାରମ୍ଭିକ

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ନାମ, ବିସ୍ତାର ଓ ପ୍ରାରମ୍ଭ

1. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ, **ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଭଡ଼ାଘର ଅଧିନିୟମ, 2020** ରୂପେ ଅଭିହିତ ହେବ ।

(2) ଏହା ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରା ବିସ୍ତାରିତ ଅଟେ ।

(3) ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ତାରିଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ, ଏହା ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ ବଳବତ୍ତର ହେବ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ତାରିଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସଂଜ୍ଞାଗୁଡ଼ିକ:

2. ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନ୍ୟଥା ଆବଶ୍ୟକ କରୁ ନଥିଲେ, ଏହି ଅଧିନିୟମରେ –

(କ) "ଘରମାଲିକ", ଯିଏକି ଲିଭ୍‌ଦାତା, ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନାମରେ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି, ଅର୍ଥ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେକି, କୌଣସି ପରିସର ଜଣେ ଭଡ଼ାଦାତାଙ୍କୁ ଭଡ଼ାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ନିଜେ ସେହି ପରିସରର ଭଡ଼ା ପାଇଥାଆନ୍ତି ବା ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବେ –

(i) ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ; ଏବଂ –

(ii) ତୁଚ୍ଛ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଜଣେ ନାବାଳକ ବା ବିକୃତ ମଣ୍ଡିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ବା ତାଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ କୌଣସି ପରିସରର ଭଡ଼ା ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ହୋଇଥିବା ଜଣେ ନ୍ୟାସୀ ବା ଅଭିଭାବକ ବା ଗ୍ରହଣକାରୀ;

(ଖ) "ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ" ଅର୍ଥ ଏକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କିମ୍ବା ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି କିମ୍ବା ଜିଲା ପରିଷଦ କିମ୍ବା ପୌର ନିଗମ କିମ୍ବା ଏକ ପୌର ପରିଷଦ କିମ୍ବା ନଗର ପଞ୍ଚାୟତ କିମ୍ବା ଯୋକୌଣସି ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥାଉ ନା କାହିଁକି, ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକରଣ, କିମ୍ବା କ୍ୟାଣ୍ଟନମେଣ୍ଟ ବୋର୍ଡ, ବା ଯଥାସ୍ଥିତି ଏକ କ୍ୟାଣ୍ଟନମେଣ୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 2006ର ଧାରା 47 ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ବେସାମରିକ କ୍ଷେତ୍ର କମିଟି, କିମ୍ବା ତତ୍‌ସମୟେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନ ବଳରେ ଗଠିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନିକାୟ ଯାହା କୌଣସି ନଗର ବା ସହରରେ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ;

(ଗ) “ଅଧିସୂଚନା” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟର ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ “ଅଧିସୂଚିତ କରିବା” ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏହାର ବ୍ୟାକରଣଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସମଧାରୁ ନିଷ୍ପନ୍ନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ;

(ଘ) “ପରିସର” ଅର୍ଥ କୌଣସି କୋଠାଘର କିମ୍ବା ଏକ କୋଠାଘରର କିଛି ଅଂଶ ଯାହା ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତୀତ, ବାସସ୍ଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ କିମ୍ବା ଶିକ୍ଷାଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଭଡ଼ାରେ ଲଗାଯାଇଛି ବା ଲଗାଯିବ ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

(i) ସେଭଳି ଘର ସହ ଲାଗିକରି ରହିଥିବା ବା କୋଠାଘରର ଅଂଶବିଶେଷ ହୋଇଥିବା ବଗିଚା, ଗ୍ୟାରେଜ୍ ବା ଆବକ୍ଷ ପାର୍କିଂ ଅଞ୍ଚଳ, ପଡ଼ିଆଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ପଦାଘରଗୁଡ଼ିକ,

(ii) ସେପରି କୋଠା ସହ ଥିବା ବା ଅଂଶବିଶେଷ ହୋଇଥିବା ହିତଦାୟକ ଭୋଗ୍ୟ ଫିଟିଂଗୁଡ଼ିକ, କିନ୍ତୁ ହୋଟେଲ, ଲଜିଂ ହାଉସ୍, ଅତିଥିଶାଳା, ଧର୍ମଶାଳା ଭଳି ପରିସରଗୁଡ଼ିକ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ;

(ଙ) “ବିହିତ” ଅର୍ଥ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ବିହିତ;

(ଚ) “ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକ” ଅର୍ଥ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ସଂସ୍ଥା ଯିଏ ଭଡ଼ା ଏଜେଣ୍ଟ ସମେତ ଘର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିସରର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଯିଏ ଘରମାଲିକଙ୍କ କାରବାରରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରି ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ରଖୁଥାଆନ୍ତି;

(ଛ) “ଭଡ଼ା ଏଜେଣ୍ଟ” ଅର୍ଥ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବା ଉଭୟଙ୍କ ତରଫରୁ ବୁଝାମଣା କରନ୍ତି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା କୌଣସି ପରିସରର ଭଡ଼ା କାରବାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ପାରିତୋଷିକ ବା ଫିସ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପାଉଣା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଯାହା କମିଶନ ଆକାରେ ବା ଅନ୍ୟ ଆକାରେ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିଥାଆନ୍ତି ଯିଏ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଘରମାଲିକ ଏବଂ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ଦେଶନେଶରେ ବୁଝାମଣା ପାଇଁ ପରିଚିତ କରାନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଡିଲର, ଦଲାଲ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥି ବା ଏଭଳି ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ କହାଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

(ଜ) “ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ” ଅର୍ଥ ଧାରା 29 ଅଧୀନରେ ନିୟୁକ୍ତ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ;

(ଝ) “ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ” ଅର୍ଥ ଧାରା 32 ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ;

(ଞ) କୌଣସି ପରିସରର ସଂପର୍କରେ “ଭଡ଼ା ଦେୟ” ଅର୍ଥ ଧାରା 8ରେ ନିର୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ଭଡ଼ା;

(ଟ) “ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ” ଅର୍ଥ ଧାରା 33 ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ;

(ଠ) “ଅନୁସୂଚୀ” ଅର୍ଥ ଏହି ଅଧିନିୟମ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅନୁସୂଚୀ;

(ଡ) “ଉପଭୋକ୍ତାଦାର” ଅର୍ଥ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯାହାଙ୍କୁ ଭଡ଼ାଦାର ନିଜ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଦଖଲ କରିଥିବା ପରିସରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କିମ୍ବା ଅଂଶିକ ଭାବେ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ରୁଚ୍ଛିନାମା ବଳରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ବା ନ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତି ;

(ଢ) “ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛି” ଅର୍ଥ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବା ଲିଖିତ ରୁଚ୍ଛିନାମା;

(ଣ) ଲିଭ୍‌ଧାରୀ ବା ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି “ଭଡ଼ାଦାର” ଅର୍ଥ ଏକ ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛି ଅନୁସାରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଦେୟ କୌଣସି ପରିସରର ଭଡ଼ା ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା, ବା ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ବା ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବ, ସେପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ଉକ୍ତ ପରିସରର ଦଖଲରେ ଥିବା ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତାଦାର ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ହେଉ କି ପରେ ହେଉ, ତାଙ୍କର ରୁଚ୍ଛି ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ପରିସରକୁ ଦଖଲ କରି ଆସୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ବା ଡିକ୍ରି ଜାରି କରାଯାଇଥିବ, ସେପରି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଏ ଅଧିନିୟମ କେତେକ ପରିସରରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ

3. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ କୌଣସି ଅଂଶ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ –

(କ) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଏକ ସରକାରଙ୍କ ଆୟତ୍ତାଧୀନ ବା ଉଦ୍ୟୋଗ ବା ଏକ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା କ୍ୟାଣ୍ଟନମେଣ୍ଟ ବୋର୍ଡ଼ ମାଲିକାନାରେ ଥିଲେ ବା

ପ୍ରୟୋଗ ହେଉଥିଲେ;

(ଖ) ଚାକିରି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅଂଶ ଭାବରେ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ସଂଗଠନର ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ପରିସରକୁ ନିଜର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଭଡ଼ାରେ ଦେଇଥିଲେ;

(ଗ) ଧାର୍ମିକ ବା ଦାତବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ମାଲିକାନାରେ ଥିଲେ ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଧାରିତ ପ୍ରକାରେ କୌଣସି ପରିସର;

(ଘ) ଖାକପ ଅଧିନିୟମ 1995 ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କୌଣସି ଖାକପ ବୋର୍ଡ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ / କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ସର୍ବସାଧାରଣ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କୌଣସି ଟ୍ରଷ୍ଟ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ପରିସର;

(ଙ) ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବା କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୋଠା ବା ନିର୍ଧାରିତ ବର୍ଗମାଲାର କୋଠାଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରାଚ୍ୟର୍ଥେ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଛି ।

(2) ଉପଧାରା(1)ରେ ନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯଦି କୌଣସି ପରିସରର ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର, ଅନୁଛେଦ(କ) ରୁ ଅନୁଛେଦ(ଙ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇ ସମାନ ଉପଧାରା ଅଧୀନରେ ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମା କରୁଥାଆନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବେ, ତେବେ ସେଭଳି ଘରମାଲିକ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମା କଲା ବେଳେ ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣକୁ ଅବଗତ କରିପାରନ୍ତି ।

## ଅଧ୍ୟାୟ II

### ଭଡ଼ାଘର ଲଗାଣ

ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମା

4. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ବା ତତ୍ତ୍ୱସମୟେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଧିରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେଲା ପରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଲିଖିତ ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମା ବିନା କୌଣସି ପରିସରକୁ ଭଡ଼ାରେ ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଇ ରୁଚ୍ଛିନାମା ସଂକ୍ରାନ୍ତେ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ମିଳିତ ଭାବେ ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣକୁ ରୁଚ୍ଛିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେବାର ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ନିର୍ଧାରିତ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ ଜରିଆରେ ଅବଗତ କରିବେ ।

(2) ଯେଉଁଠାରେ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ମିଳିତ ଭାବରେ ଉପଧାରା(1)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମା କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଜଣାଇବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଉପଧାରା(1)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅବଧିର ଶେଷ ତାରିଖ ପୂରିବା ଗଡ଼ିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ପୃଥକ୍ ଭାବରେ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଘରଭଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ରୁଚ୍ଛିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅବଗତ କରିବେ ।

(3) ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ନିୟୁକ୍ତ ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଭାଷାରେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ / ଭାଷାରେ ଏକ ଡିଜିଟାଲ୍ ମଞ୍ଚ ସ୍ଥାପନ କରିବେ, ଯାହାକି ହୁଏତ ଏକ ନିର୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଏବଂ ଢଙ୍ଗରେ ଦଲିଲ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ କରିବ ।

(4) ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ, ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ଏହା କରିପାରନ୍ତି, -

(କ) ଭଡ଼ାଘରର ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଅନନ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ

(ଖ) ନିଜର ଷ୍ଟେସାଇଟ୍ରେ ସ୍ଥାନୀୟ କଥିତ ଭାଷାରେ ବା ରାଜ୍ୟ ଭାଷାରେ ଭଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ,

ସେଭଳି ସୂଚନା ପାଇବାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରିବା ମତେ ସେପରି ରୀତିରେ ଓ ସେପରି ଦଲିଲ୍ ସହିତ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରିବେ ।

(5) ଘରମାଲିକ ଯଦି ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସହ କାରବାର ପାଇଁ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନାକୁ କ୍ଷମତା ଦେଇଥିବାର ସର୍ତ୍ତ ରଖି ଥାଆନ୍ତି, ତେବେ ତାହା ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାର ଆପୋସ ସହମତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ହେବ।

(6) ଉପଧାରା (1) ଓ (2) ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାକୁ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସର୍ବଶେଷ ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ଏବଂ ସେହି ସଂକ୍ରାନ୍ତ ତଥ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ; କୌଣସି ସୂଚନାର ବିବୃତି ଅଭାବରୁ ହୁଏତ ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାର ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆଶ୍ୱସ୍ତି/ ରିହାତି ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ହେବେ ନାହିଁ।

ଉଡ଼ାଘର ଲଗାଣର ଅବଧି

5. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଘରମାଲିକ ଏବଂ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାରେ ଘର ନେବାର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅବଧି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିବ;

(2) ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛି ନବୀକରଣ କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଯଦି ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଘରମାଲିକ ରାଜି ଥାଆନ୍ତି, ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ଆପୋସ ସହମତି ଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଧାରରେ ଏକ ନୂଆ ରୁଚ୍ଛିନାମା କରିପାରନ୍ତି।

(3) ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଏକ ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛି ଶେଷ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ନବୀକରଣ ହୋଇନଥାଏ କିମ୍ବା ସେହି ଉଡ଼ାଦାର ଉଡ଼ାଘର ଖାଲି କରିବାକୁ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେପରି ଉଡ଼ାଦାର ଧାରା 22ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଉଡ଼ା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ

6. ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରୁଚ୍ଛିନାମା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ରହିବ, ଯଦି ଘରମାଲିକ ବା ଉଡ଼ାଦାର କାହାର ବି ମୃତ୍ୟୁ ଘଟେ, ଏବଂ ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ରୁଚ୍ଛିନାମାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ମୃତ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କର ସମାନ ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିବ, ଯାହା ଯାହା ସେଇ ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ସହମତି ଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ରୂପେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବ।

ଉଡ଼ାଦାର ଆଉ ଜଣଙ୍କୁ ଉଡ଼ାରେ ଦେବା ଉପରେ କଟକଣା

7.(1) ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରିବା ପରେ, କୌଣସି ଉଡ଼ାଦାର ସଂପୃକ୍ତ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଉପରେ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ରୁଚ୍ଛିନାମା ନକରି ଆଉ କାହାକୁ ସେଇ ଉଡ଼ାଘରକୁ ପୁଣି ଉଡ଼ାରେ ଲଗାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ -

(କ) ଉଡ଼ାରେ ନେଇଥିବା ପରିସରକୁ ସେ ଉଡ଼ାଦାର ରୂପେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଆଂଶିକ ଭାବେ ଉପଉଡ଼ାରେ ଲଗାଇବା;

(ଖ) ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଥିବା ତାଙ୍କର ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ବା ତହିଁର ଅଂଶକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ବା ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା।

(2) ଯେଉଁଠାରେ ଉପଧାରା(1)ରେ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମା ଉପରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ରୁଚ୍ଛିନାମା ବଳରେ ଉପଉଡ଼ାରେ ଲଗାଯାଏ, ତାହାକୁ ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାର ମିଳିତ ଭାବେ ସେଇ ରୁଚ୍ଛିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖର ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉପଉଡ଼ା ବିଷୟରେ ଘରଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣକୁ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଅବଗତ କରିବେ।

### ଅଧ୍ୟାୟ III

## ଘରଉଡ଼ା

ଦେୟ ଉଡ଼ା

8. ଦେୟ ଉଡ଼ା ଅର୍ଥ ଯାହା ଏକ ପରିସରର ଉଡ଼ାରେ ଲାଗିବା ପାଇଁ ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାର ରାଜି ହୋଇ କରିଥିବା ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଉଡ଼ା ପରିମାଣ।

ଉଡ଼ା ସଂଶୋଧନ

9.(1) ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାର ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଉଡ଼ାଘର ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାର ସଂଶୋଧନ ହେବ।

(2) ଯେଉଁଠାରେ, ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିର ଅବଧି ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ, ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସହ ଲିଖିତ ଆକାରେ ଏକ ବୁଝାମଣା କରି ଘରମାଲିକ ସେଇ ଭଡ଼ାଘରେ ଧନ ବ୍ୟୟ କରି କୌଣସି ମରାମତି, ଉନ୍ନତି, ସଂଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଢାଞ୍ଚାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଜରୁରୀ ମରାମତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଘରମାଲିକ ସେଇ ଘରର ଭଡ଼ା ପରିମାଣ କିଛି ବୃଦ୍ଧି କରିପାରନ୍ତି, ଯାହା ଉପରେ ଉଭୟ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ରାଜି ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ସେଭଳି କାମ ସରିବାର ମାସକ ପରେ ହିଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଭଡ଼ା ଲାଗୁ ହେବ।

*ବିବାଦ ଦେଖାଦେଲେ, ସଂଶୋଧିତ ଘରଭଡ଼ା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ*

10. ଯଦି ଭଡ଼ା ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିବାଦ ହୁଏ, ତେବେ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଆଧାରରେ ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ବିଚାର କରି ସଂଶୋଧିତ ଭଡ଼ା ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ଏବଂ ସେଭଳି ସଂଶୋଧିତ ଭଡ଼ାଦି କେଉଁ ତାରିଖରୁ ପୈଠ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ।

*ପ୍ରତିଭୂତି ଜମାରାଶି*

11. (1) ଭଡ଼ାଦାର ପ୍ରତିଭୂତି ଜମାରାଶି ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରେ ପୈଠ କରିବେ, ଯାହା ଉପରେ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଉଭୟ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ହୁଏତ ରାଜି ହୋଇଥିବେ, ତାହା -

(କ) ଦୁଇ ମାସର ଭଡ଼ା ପରିମାଣରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦି ତାହା ଆବାସିକ ପରିସର ହୋଇଥାଏ; ଏବଂ

(ଖ) ଏକ ମାସର ଭଡ଼ା ପରିମାଣରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦି ଅଣଆବାସିକ ପରିସର ହୋଇଥାଏ।

(2) ସେଇ ଜମାରାଶି ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଘରମାଲିକ ଫେରସ୍ତ କରିବେ ସେଇ ତାରିଖରେ, ଯେବେ ଭଡ଼ାଦାର ଦଖଲରେ ରଖୁଥିବା ସଂପୃକ୍ତ ଘରକୁ ଖାଲି କରିଦେବେ; ତେବେ ଘରମାଲିକଙ୍କର ଯଦି ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ କିଛି ପାଇବାକୁ ଥାଏ ତହିଁରୁ ସେ କାଟି ରଖିବେ।

## ଅଧ୍ୟାୟ IV

### ଘରମାଲିକଙ୍କର ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ଵ

*ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ପାଖରେ ମୂଳ ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମା ରହିବ*

12. ସମାନ ଦୁଇ କିତା ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଉଭୟ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାର ଦସ୍ତଖତ କରିବେ ଏବଂ ସେଇ ଅସଲି ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରୁ କିତାଏ ଲେଖାଏଁ ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବ।

*ଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଏବଂ ତହିଁର ପୈଠ ପାଇଁ ରସିଦ୍*

13. (1) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭଡ଼ାଦାର ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ରାଜି ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଘରଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ପୈଠ କରିବେ।

(2) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ପରିଚାଳକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଘରଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ବାବଦେ ସଂପୃକ୍ତ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଅର୍ଥରାଶିର ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଵୀକାର ଆକାରେ ସଂପୃକ୍ତ ଅର୍ଥ ପରିମାଣ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମିତ୍ତ ସହି ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିବା ରସିଦ୍ ଅଟେ:

ପରନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଭଡ଼ା ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ଲଳେକ୍ସ୍ଟ୍ରିନିକ୍ ଜରିଆରେ ଭଡ଼ାଦାର ପୈଠ କରୁଥିବେ, ସେଠାରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦେଉଥିବା ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ହିଁ ସେଭଳି ପୈଠର ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ରୂପେ ଧରାଯିବ।

*ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଭଡ଼ା ଜମା*

14. (1) ଯେଉଁଠାରେ ଘରମାଲିକ କୌଣସି ଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି କିମ୍ବା ରସିଦ୍ ଦେବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, ସେହି ସ୍ଥିତିରେ ହାକ ମନିଅର୍ଡର ଜରିଆରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପଦ୍ଧତିରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ପାଖକୁ ଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଏଭଳି କ୍ରମାଗତ ଦୁଇ ମାସ ଚାଲିପାରିବ, ଏବଂ ଏହା ପରେ ଯଦି ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, ତେବେ ସେଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଉଡ଼ାଦାର ସେଇ ସମାନ ପରିମାଣ ଅର୍ଥକୁ ଉଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ନିର୍ଧାରିତ ପ୍ରକାରେ ଜମା କରିପାରିବେ ।

(2) ଯେଉଁଠୁ ଉଡ଼ା ଜମା ହୋଇଛି, ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ସେଇ ମାମଲାର ତଦନ୍ତ କରି ସେଇ ଅର୍ଥରାଶି ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଠାବ କରି ତଥ୍ୟପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶନାମା ଜାରି କରିବେ ।

(3) ଉପଧାରା(1) ଅନୁଯାୟୀ ଜମା ହୋଇଥିବା ଉଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ରାଶିର ଉଠାଣ ଆପେ ଆପେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ବିବୃତି ଭାବରେ କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଦାବି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ଘରମାଲିକ ଏହାକୁ ଉଡ଼ାଘର ରୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ା ବାବଦରେ ଉଠାଇ ନେବେ ।

*ସମ୍ପର୍କିତ ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ*

15. (1) ଲିଖିତ ଆକାରରେ କୌଣସି ରୁକ୍ତିନାମାରେ ଥାଉ କି ନଥାଉ, ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାର ସଂପୃକ୍ତ ଉଡ଼ାଘର ପରିସରକୁ ଯେମିତି ହେଉ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବେ, ସ୍ଵାଭାବିକ ଅସିଆ ମସିଆ ହବା ବ୍ୟତୀତ ରୁକ୍ତିନାମା ଆରମ୍ଭ ବେଳେ ଠିକ୍ ଯେମିତି ଥିଲା ସେମିତି ରଖିବାକୁ ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଯଥାରୀତି ଉଭୟ ଦାୟୀ ରହିବେ, ଯାହା ଉଡ଼ାଘର ରୁକ୍ତିନାମାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଘର ରୁକ୍ତିନାମାରେ ଆପୋସ ବୁଝାମଣା ହୋଇଛି ।

(2) ଉଡ଼ାଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବା ଘରମାଲିକଙ୍କ ସହ ସମାନ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲେ, ବିନିମୟ କିମ୍ବା ଘରମାଲିକଙ୍କ ସହ ସାଧାରଣ ସୁବିଧା ବାଣ୍ଟିଲେ, ସେହି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ଉଡ଼ାଦାର ଓ ଘରମାଲିକଙ୍କର ଦାୟିତ୍ଵ ରହିବ, ଯାହାକି ଉଡ଼ାଘର ରୁକ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ।

(3) ଯଦି ଉପଧାରା(1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା(2) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଉଡ଼ାଦାର ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି କିମ୍ବା ମନା କରନ୍ତି, ତେବେ ଘରମାଲିକ ହୁଏତ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତି ଜମାରାଶିରୁ ମରାମତି ବାବଦ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥକୁ ସେ କାଟି ରଖି ପାରିବେ:

ସର୍ତ୍ତାନୁଯାୟୀ ଯଦି ଏହିପରି ମରାମତି ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ, ପ୍ରତିଭୂତି ଜମାରାଶି ପରିମାଣକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତେବେ ସେହି ଘରମାଲିକ ସେ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଦେଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉଡ଼ାଦାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚରାଶି ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପୈଠ କରିବେ ।

(4) ଯଦି ଘରମାଲିକ ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, ତେବେ ଉଡ଼ାଦାର ଏପରି ମରାମତି କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେହିପରି ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚକୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସଗୁଡ଼ିକରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଥିବା ଉଡ଼ାରାଶିରୁ କାଟି ରଖି ପାରିବେ ।

ତେବେ ସର୍ତ୍ତ ଅଛି ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେହି କାଟି ରଖିବା ଧନ ପରିମାଣ କୌଣସି ମାସରେ ବି ବୁଝାମଣା ହୋଇଥିବା ମାସକର ଉଡ଼ାର ପତାଣ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

(5) ଯେଉଁଠାରେ ମରାମତି ବିନା ଘରଟି ବାସୋପଯୋଗୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ଘରମାଲିକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମରାମତି କରିବାକୁ ମନା କରୁଅଛନ୍ତି, ଏପରିକି ଉଡ଼ାଦାର ଲିଖିତ ଭାବେ ଦେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଘରମାଲିକ ଅବଜ୍ଞା କରୁଅଛନ୍ତି, ସେଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପନ୍ଦର ଦିନର ନୋଟିସ୍ ଦେଇ ଉଡ଼ାଦାର ସେଇ ଘର ଛାଡ଼ିଦେଇପାରନ୍ତି ।

*ପରିସରର ଯତ୍ନ ନେବେ ଉଡ଼ାଦାର.*

16. ଉଡ଼ାଦାରର ଦଖଲରେ ଘର ଥିବା ସମୟରେ, ଉଡ଼ାଦାର ଜଣକ କରିବେ –

(କ) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅବହେଳାରେ ପରିସରକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏପରି କ୍ଷତିହେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ନାହିଁ;

(ଖ) କୌଣସି କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଆକାରେ ଜଣାଇବେ;

(ଗ) ପରିସରର ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନେବା ସହିତ ଏହାର ଫିଟିଙ୍ଗ୍ ଓ ଫିକ୍ସର୍ ତଥା ଅନ୍ୟ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନେଇ ତାହାକୁ ବାସୋପଯୋଗୀ କରି ରଖିବେ, ଉଡ଼ାରୁକ୍ତି ଆରମ୍ଭ ବେଳେ ଯେମିତି ଥିଲା ସେମିତି ସ୍ଵାଭାବିକ ବାସଯୋଗ୍ୟ କରି ରଖିବେ ।

*ପରିସରରେ ପ୍ରବେଶ.*

17.(1) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରବେଶ ସମୟର ଅତି କମରେ ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି, ଲିଖିତ ରୂପରେ ବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଦେଇ ସେଇ ଉଡ଼ାଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବେ, ସେଇ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା –

- (କ) ପରିସରରେ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବା କିମ୍ବା କିଛି ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ;
- (ଖ) ପରିସରଟି ଏକ ବାସଯୋଗ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ
- (ଗ) ଉଡ଼ା ଚୁକ୍ତିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରିସରରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ।

(2) ଉପଧାରା(1)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଦିନ, ସମୟ ଓ ପ୍ରବେଶର କାରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିବ:

ସର୍ତ୍ତ ଅଛି ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେବା ପରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପରବ୍ରୁ ଏହି ଧାରାରେ ଥିବା କୌଣସି ବି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ସେଇ ଉଡ଼ାରେ ଦେଇଥିବା ଘରେ ବିନା ପ୍ରାକ୍ ନୋଟିସ୍‌ରେ ପ୍ରବେଶକୁ ବାରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଯଦି ଯୁଦ୍ଧ, ବନ୍ୟା, ଅଗ୍ନି, ଦୂର୍ଘଟକାନ୍ଦ, ଭୂକମ୍ପ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଭଳି କରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଛି, ଯାହାକି ସେହି ପରିସରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ।

#### **ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା.**

18. ଯଦି ଘରମାଲିକ ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିଛନ୍ତି, ଘରମାଲିକ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ଯଥା:

- (କ) ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ ନାମ;
- (ଖ) ଘରମାଲିକଙ୍କ ସେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ;
- (ଗ) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (ଗୁଡ଼ିକ) ଏବଂ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତର ସମୟସୀମା;
- (ଘ) ଯଦି ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକ ଏକ ସଂସ୍ଥାଗତ ପରିଚୟ, ତେବେ ସଂସ୍ଥାର ନାମ ଏବଂ ସେହି ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଉଡ଼ା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗରେ ରହିବେ ।

#### **ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଖୁଲାସି ପାଇଁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ**

19. (1) ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଯାହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିବ, ସେଗୁଡ଼ିକ::

- (କ) ଉଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରି ସେଥିପାଇଁ ରସିଦ୍ ଦେବେ ;
- (ଖ) ଘରମାଲିକଙ୍କ ତରଫରୁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ମରାମତି କରିବା;
- (ଗ) ସମୟକୁ ସମୟ ପରିସର ଯାଞ୍ଚ କରିବା;
- (ଘ) ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଦେବା;
- (i) ପରିସରର ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ;
- (ii) ଉଡ଼ା ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବର କାରଣ ବୁଝିବା;
- (iii) ଉଡ଼ା ସଂଶୋଧନ;
- (iv) ପରିସରରେ ଛୁଟି ହେଲେ;
- (v) ଉଡ଼ାଚୁକ୍ତିର ନବୀକରଣ;
- (e) ଉଡ଼ାଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାର ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ସମାଧାନରେ ସାହାଯ୍ୟ;
- (f) ଉଡ଼ାଘର ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଏବଂ କେବଳ ଘରମାଲିକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ।

(2) ଉପଧାରା(1) ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ହଟାଇ ପାରିବେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଉପରେ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ କରାଯାଉଛି ।

ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ ବା ସେବାକୁ ଅଟକାଇବା

20. (1) କୌଣସି ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକ ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ପରିସରରେ କୌଣସି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ କିମ୍ବା ସେବାକୁ ଅଟକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

(2) ଉପଧାରା (1)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ ଏହି ନାମରେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ଏହି ବିଷୟକୁ ଯାଞ୍ଚ ପରଖ କରିବା ପରେ ତୁରନ୍ତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସେବା ଯୋଗାଣ ପୁନଃକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବାକୁ ଘରମାଲିକ ବା ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଉପଧାରା(3)ରେ ଆଧାରରେ ମାମଲାର ତଦନ୍ତ କରିପାରନ୍ତି ।

(3) ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ଏହିପରି ଆବେଦନ କରାଯିବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ତଦନ୍ତ ସମାପ୍ତ କରିବେ ।

(4) ଉଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଶୁଣିବାକୁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗାଣ ବନ୍ଦ ହେବାର କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ, ଯେଉଁ ଧନରାଶି ସେଇ ଯୋଗାଣ ବନ୍ଦ ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ, ଯାହା ସଂପୃକ୍ତ ଉଡ଼ାଘରର ଦୁଇମାସ ଉଡ଼ାଠାରୁ ଅଧିକ ହେଉନଥିବ ଏବଂ ତାହା ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିର ଭରଣା କରାଯାଇପାରିବ ।

(5) ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡେ ଯେ ଆବେଦନଟି ଭିତ୍ତିହୀନ ଓ କପୋଳକଚ୍ଛିତ, ତେବେ ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ, ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଉପରେ ମାସିକ ଉଡ଼ାର ଦୁଇଗୁଣ ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା ଏକ ପରିମାଣର ଜରିମାନା ବସାଇ ପାରନ୍ତି ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭିତରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସେବାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଛି: ଜଳ ଯୋଗାଣ, ବିଦ୍ୟୁତ୍, ପାଇପ୍ ରକ୍ଷନ ଗ୍ୟାସ୍ ଯୋଗାଣ, ଖୋଳିଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋକ, ଲିଫ୍ଟ ଓ ଶିଫ୍ଟିଘରେ ଆଲୋକ, ପ୍ରାକୃତିକ ସଂରକ୍ଷଣସ୍ଥଳ, ପାର୍କିଂ, ଯୋଗାଯୋଗ ଲିଙ୍କ୍ ଏବଂ ସାନିଟାରୀ ସେବା ଗୁଡ଼ିକ ।

ଅଧ୍ୟାୟ V

## ଘରମାଲିକ ଉଡ଼ାଘରକୁ ପୁଣି ନିଜ ଦଖଲକୁ ନେବା

ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘର ପରିସରର ପୁନଃଦଖଲ

21.(1) ଘରମାଲିକ ଏବଂ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ ଆକାରରେ କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟଥା ଲିଖିତ ଆକାରରେ ରାଜି ନହେଲେ ଉଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମା ବଳବତ୍ତର ଥିବା କାଳରେ ଜଣେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(2) ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଯେପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଏକ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଆଧାରରେ ପରିସରର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି, ଯଥା: -

(କ) ଯେ ଉଡ଼ାଦାର ଧାରା 8 ଅନୁଯାୟୀ ଦେବାକୁ ହେଉଥିବା ଉଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରୁ ନାହାନ୍ତି;

(ଖ) କ୍ରମାଗତ ଦୁଇମାସ ପାଇଁ ଧାରା 13ର ଉପଧାରା (1)ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଦାର ଉଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟର ବିକଳିତ ଦେୟରେ ବକେୟା ରାଶି ସୁଧ ସହିତ ପୈଠ କରିନାହାନ୍ତି, ଯାହାକି ଉଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଇ ପାରେ । ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882ର ଧାରା 106ର ଉପଧାରା(4)ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତିରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଏହି ବକେୟା ଉଡ଼ା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

(ଗ) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପରେ, ଘରମାଲିକଙ୍କ ଲିଖିତ ସମ୍ମତି ବିନା ଉଡ଼ାଦାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବା କୌଣସି ଅଂଶକୁ ଦଖଲରେ ଯଦି ରଖୁଥାନ୍ତି;

(ଘ) ଏପରି ଅପବ୍ୟବହାରରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେବାକୁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ନୋଟିସ୍ ପାଇବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଉଡ଼ାଦାର ଘରର ଅପବ୍ୟବହାର ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି;

ବ୍ୟାଖ୍ୟା:- ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, “ପରିସରର ଅପବ୍ୟବହାର” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅତିରିକ୍ତ ଜାଗାର ଜବରଦଖଲ କିମ୍ବା ପରିସରର ଏଭଳି ବ୍ୟବହାର ଯାହା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ବିଶୃଙ୍ଖଳାର କାରଣ ହେଉଛି କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଉଛି କିମ୍ବା ଘରମାଲିକଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ହେଉଛି କିମ୍ବା ଅନୈତିକ ବା ବେଆଇନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି;

(ଙ) ଯେଉଁଠାରେ ଘରମାଲିକ କୌଣସି ମରାମତି କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ପୁନଃନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଯୋଗ ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ଭାଙ୍ଗିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି, ଅଥଚ ଘର ଖାଲି ନକଲେ ତାହା କରାଯିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ:

ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ପରିସର ପୁନଃଦଖଲ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ, ଯଦି –

(i) ଉଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଏହିପରି ପାରମ୍ପରିକ ଉଡ଼ା ଚୁକ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିବ; ଏବଂ

(ii) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥାଏ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ ଅଛି ଯେ ଏହିପରି ମରାମତି, ନିର୍ମାଣ, ପୁନଃନିର୍ମାଣ, ଯୋଗ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ, ଘରମାଲିକ ଏବଂ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରମ୍ପରିକ ସହମତି ହେବା ପରେ ଏବଂ ଉଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ନୂତନ ଉଡ଼ାଚୁକ୍ତି ଦାଖଲ ହେବା ପରେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ପୁନଃଦଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରେ ;

(ଚ) ସମଗ୍ର ପରିସରର ବା କୌଣସି ଅଂଶର ମରାମତି, ନିର୍ମାଣ, ପୁନଃନିର୍ମାଣ, ଯୋଗ, ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ଘରମାଲିକ ସେଇ ଜାଗାକୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ଲଗାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମତି ନେବେ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା:- ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, “ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ” ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପୌରନିଗମ କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା କିମ୍ବା ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକରଣ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରାଧିକରଣ ବା ଯେପରି ହୋଇପାରେ, ଯିଏ ମରାମତି/ପୁନଃନିର୍ମାଣ/ଧ୍ଵଂସସାଧନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ଜମି ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଆନ୍ତି।

(ଛ) ଯେ ଉଡ଼ାଦାର ଘର ଖାଲି କରିବାକୁ ଲିଖିତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଇ ଆଧାରରେ ଘରମାଲିକ ଉକ୍ତ ଘରକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଚୁକ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଅଛନ୍ତି, ଫଳସ୍ଵରୂପ ଯଦି ସେ ସେଇ ଉଡ଼ାଘର ପରିସରକୁ ଅଧିକାର ନକରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ଗୁରୁତର ଭାବରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବ।

(3) ଉପଧାରା (2)ର ଧାରା (ଖ) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ଉଡ଼ା ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳତା ହେତୁ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ, ଯଦି ସେଭଳି ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦିଆଯିବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଉଡ଼ାଦାର ଦେଇ ପୈଠ କରୁଥାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ବକେୟା ଉଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ସୁଧ ସହିତ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରୁଥାଆନ୍ତି।

(4) ଉଡ଼ାଦାର କ୍ରମାଗତ ଦୁଇମାସ ଉଡ଼ା ଦେବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ଉପଧାରା(3) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ରିଲିଫ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ତାହା ପରେ ଉଡ଼ାଦାର ପୁନର୍ବାର ଏହିପରି ରିଲିଫ୍ ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ହେବେ ନାହିଁ।

(5) ଉପଧାରା (2)ର ଧାରା (ଙ) ଅନୁଯାୟୀ ପରିସରର କୌଣସି ଏକ ଅଂଶରୁ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୁଏତ ଅନୁମତି ଦେଇପାରନ୍ତି, ଯଦି ଘରମାଲିକ ଏଥିରେ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି।

*ଉଡ଼ାଦାର ଯଦି ଘର ଖାଲି କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି ତେବେ ଉଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି*

22. ଯେଉଁଠାରେ ଉଡ଼ା ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅବଧି ପୂରିଯିବା ପରେ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶ ବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପାଇ ମଧ୍ୟ ଉଡ଼ାଦାର ଘର ଖାଲି କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଉଡ଼ାଦାର ଏହି ଦେୟ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ –

(i) ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ମାସ ପାଇଁ ମାସିକ ଉଡ଼ାର ଦୁଇଗୁଣ; ଏବଂ

(ii) ତାହା ପରେ ଉଡ଼ାଦାର ଘର ଦଖଲରେ ରଖୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସିକ ଉଡ଼ାର ଚାରିଗୁଣ ଲେଖାଏ ଦେଉଥିବେ।

23. (1) ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ଘରମାଲିକ ଧାରା 21ର ଉପଧାରା (2) ଅଧୀନରେ ପୁନଃବିକାଶ ଅଧିକାର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଘରକୁ ନିଜ ଅଭିଧାନକୁ ନେବା ପୂର୍ବରୁ, ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ନେଇଥିବା କୌଣସି ଅଗ୍ରାମ ଧନରାଶିକୁ ସେହି ପରିମାଣର ଫେରସ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଉପରେ ବକେୟା ଥିବା ନିଜର ଉଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ୟ କାଟି ରଖିବେ।

(2) ଯଦି ଘରମାଲିକ କୌଣସି ଫେରସ୍ତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ତତ୍କାଳୀନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦରରେ ସରଳ ସୁଧ ହାରରେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ, ଯାହା ସେ ଛାଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି ବା ଫେରସ୍ତରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି।

*ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଉଡ଼ା ପୈଠ*

24. ଧାରା 21ର ଉପଧାରା (2)ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ(କ)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଲାଗିଥିବା ଘରର ପୁନଃବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଯଦି ଉଡ଼ାଦାର ଉଚ୍ଛେଦ ଦାବିକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଥାଆନ୍ତି, ଘରମାଲିକ ସେଭଳି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ଯେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ଉଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ପୈଠ ପାଇଁ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଅତୀତ ଆଦେଶ ଦିଅନ୍ତୁ। ଧାରା 8 ଅଧୀନରେ ଉଡ଼ା ଅତୀତ ସେପରି ଆଦେଶ ସହ ଦଣ୍ଡରାଶି ବସାଇ ପାରନ୍ତି, ଯଦି ପୈଠରେ ବିଳମ୍ବ କରିବାର ଅଭିଯୋଗ ଥାଏ ତେବେ ଧାରା 14ର ଉପଧାରା (1)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏପରିକି କରିପାରିବେ।

*ଅତିରିକ୍ତ ଡାକ୍ତାରିକ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି*

25. (1) ଯେଉଁଠାରେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଉଡ଼ାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ପରିସରରେ ଯଦି ଘରମାଲିକ କିଛି ଉନ୍ନତିକର ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଡାକ୍ତା ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକୁ ଉଡ଼ାଦାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ସେହି ନିର୍ମାଣ କାମ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ହାସଲ ପାଇଁ ଘରମାଲିକ ଏକ ଆବେଦନ କରିବେ ଉଡ଼ା ଅତୀତକୁ।

(2) ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଯଦି ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଘରମାଲିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜୁକ, ତେବେ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଯାହା ଠିକ୍ ମନେ କରିବେ ସେହି ମତେ ଏକ ଅନ୍ୟ ଆଦେଶ ଜାରି କରିପାରନ୍ତି।

ତେବେ ପରନ୍ତୁ ଏହିପରି ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଡାକ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଦ୍ଵାରା ଯେପରି ଆବାସିକ ବା ବାସଯୋଗ୍ୟ ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି କମିଯିବ ନାହିଁ କି ସେଥିରେ ଅବକ୍ଷୟ ଘଟିବ ନାହିଁ, ଯାହା ହୁଏତ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ରହଣିକୁ କଷ୍ଟକର କରିପାରେ।

*ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଜମିର ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା*

26. (1) ଧାରା 21ରେ ଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ହେଉ କି ନହେଉ, ଉଡ଼ାରେ ଲାଗିଥିବା ପରିସରରେ ଯଦି କୌଣସି ଖାଲି ଜମି ରହିଥାଏ, ଯାହା ଉପରେ ବାସଗୃହ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଘରମାଲିକ ଚାହୁଁଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଯଦି ପୌର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧ ହୋଇଥାଏ; ଅଥଚ ଉଡ଼ାଦାର ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଧାରରେ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କଠାରୁ ସମାନ ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ଅସମର୍ଥ, ତେବେ ଘରମାଲିକ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ, ସେଠାକାର ନିର୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଓ ପଦ୍ଧତିରେ।

(2) ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ଯଦି ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଘରମାଲିକ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଲଜ୍ଜୁକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଖାଲି ଜମିକୁ ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶରୁ ପୃଥକ୍ ରଖାଗଲେ ବି ତାହା ଉଡ଼ାଦାର ଅବାଞ୍ଛିତ କଷ୍ଟ ଦେବ ନାହିଁ, ତେବେ –

(କ) ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚନା ପୂର୍ବକ ତଦନ୍ତ କରି ପୃଥକୀକରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି;

(ଖ) ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଖାଲି ଜମିର ଅଧିକାର ଦେଇପାରନ୍ତି;

(ଗ) ଉଡ଼ାଦାର ଦେଉଥିବା ଉଡ଼ା ଆଧାରରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିସରର ଉଡ଼ା କେତେ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିପାରନ୍ତି; ଏବଂ

(ଘ) ମାମଲାର ଛିଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଯାହା ଉତ୍ତମ ବିଚାରିବେ ସେହି ମତେ ଅନ୍ୟ ଆଦେଶ ଜାରି କରିପାରନ୍ତି।

*ଖାଲି କରି ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଉଡ଼ାଘର ଛାଡ଼ିଦେବା*

27. ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା ଥିଲେ ବି ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହୁଅନ୍ତେ, ଘରମାଲିକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହିଁ ସର୍ବମାନ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାରେ ଲାଗିଥିବା ଘରର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବ। ଯେଉଁ ଆଦେଶ, ଧାରା 21ର ଉପଧାରା (3) ର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସମସ୍ତ ଦଖଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ, ଯେଉଁମାନେ ପରିସରକୁ ଦଖଲରେ ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଖାଲି କରି ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦଖଲରେ ଛାଡ଼ିବେ।

*ଉଡ଼ାଦାର ଘରକୁ ଦଖଲମୁକ୍ତ କରିବାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦେବା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା*

28. ଅନ୍ୟ ଆଇନ ବା ନିୟମରେ ଯାହା ଯେଉଁଠି ଲେଖା ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହୁଅନ୍ତେ, ଜଣେ ଉଡ଼ାଦାର ନୋଟିସ୍ ପାଇବା ପରେ ସଂପୃକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଘରକୁ ଦଖଲ ମୁକ୍ତ କରି ଛାଡ଼ିଦେବେ, ଏଥିରେ ଆଉ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କର କୌଣସି ବାହାନା ରହିବ ନାହିଁ। ଉଡ଼ାଦାର ଅନ୍ୟତମ ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ନୋଟିସ୍ ଦେଇ ଘରକୁ ଦଖଲ ମୁକ୍ତ କରିପାରିବେ।

## ଅଧ୍ୟାୟ VI

### ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଗଣ, ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା, କୃତ୍ୟ ଓ ଅପିଲ

*ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ*

29. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କ୍ଷମତାର ପରିସୀମାରେ ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ, ଯିଏ ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ପାହ୍ୟାର ତଳେ ରହୁ ନଥିବେ।

*ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ କ୍ଷମତା ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା*

30. ଧାରା 4, 9, 10, 14, 15 କିମ୍ବା ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପନ୍ନରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ରହିବ ଏବଂ ଧାରା 34 ଓ 35ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏହିପରି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରୟୋଗ ହେବ।

*ଅପିଲ*

31. (1) ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣର ଆଦେଶରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଏତ ସଂପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ କରିପାରିବେ।

(2) ଉପଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆବେଦନକୁ ଉଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ତାରିଖଠାରୁ ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ।

## ଅଧ୍ୟାୟ VII

### ଘରଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ଘରଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ

*ଘରଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ*

32. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜଣେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ (ଏଡିଏମ୍)ଙ୍କୁ କିମ୍ବା ସମାନ ପାହ୍ୟାର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ।

*ଘରଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ*

33. ରାଜ୍ୟର ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି ଜିଲ୍ଲା ଜର୍ଜ୍ ବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଜର୍ଜ୍ଙ୍କୁ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିପାରିବେ।

*ଘରଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଘରଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଅନୁସୂଚି ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା*

34. (1) ଏହି ଧାରାର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଦେଖାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି, 1908 କୌଣସି ମତେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ଉପରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ, ସେମାନେ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତିରେ ସଞ୍ଚାଳିତ ହେବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ବ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିବ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ଧତି, ଯଥା:

(କ) ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଭଡ଼ାଦାର ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ୍ କରିପାରିବେ ନିଜ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଭିତ୍ତିରେ କିମ୍ବା ଯେପରି ହୋଇପାରେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣକୁ ଗଲେ ଯଦି ଥାଏ, ସତ୍ୟପାଠ ଓ ଦସ୍ତାବିଜ ସାଥୀରେ ଦେବାକୁ ହେବ;

(ଖ) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା, ଯେପରି ହୋଇପାରେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ତା'ପରେ ଅପର ପକ୍ଷକୁ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଆବେଦନ, ସତ୍ୟପାଠ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜର ନକଲ ସହିତ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବ;

(ଗ) ଅପର ପକ୍ଷ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମାନ ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ଯଦି ସତ୍ୟପାଠ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ କିଛି ଥାଏ ତାହା ସହିତ ଏକ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବେ;

(ଘ) ଅପର ପକ୍ଷକୁ ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ତାଜା ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିପାରନ୍ତି;

(ଙ) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା, ଯେପରି ହୋଇପାରେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ଶୁଣାଣି ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବେ ଏବଂ ଜରୁରୀ ବିବେଚନା କଲେ ଏକ ଦ୍ବିତୀୟ ତଦନ୍ତ କରାଇପାରିବେ ।

(2) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ, ଯେପରି ହୋଇପାରେ, ଯଥାଶୀଘ୍ର ମାମଲା ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ, ଯାହା ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ ଦିନଠାରୁ ସାଠିଏ ଦିନରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ:

ପରନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି କୌଣସି ଆବେଦନ କିମ୍ବା ମାମଲା ହୋଇପାରେ, ସାଠିଏ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରତିବିଧାନ ହୋଇ ନପାରେ, ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ଏହାର କାରଣ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ ଯେ କାହିଁକି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ମାମଲାର ପ୍ରତିବିଧାନ ନୋହିଲା ।

(3) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଆବେଦନରେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ସତ୍ୟପାଠ ଦ୍ବାରା ଦେବାକୁ ହେବ:

ପରନ୍ତୁ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ (ଯେପରି ହୋଇପାରେ), ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନର ହିତାଧାରୀ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଡକାଇପାରିବେ କିମ୍ବା ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିବୃତିର ଏକ ସରଜମିନ୍ ପରୀକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି, ସେଥିରେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କର ଉପସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି, ପରୀକ୍ଷା ବା ସରଜମିନ୍ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିବା ସେଭଳି ସାକ୍ଷୀଙ୍କର ଉପସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

(4) ଦେଖାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି, 1908 ଆଧାରରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବେ ଶୁଣିବାର ବା କହିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ସମନ ଜାରି କରିବେ ।

(5) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅପିଲ୍ ଏପରି ଫର୍ମରେ ରହିବ ଯେପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବ ।

(6) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ, ଯିଏ ବି ହୋଇଥାଆନ୍ତୁ, ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପକ୍ଷର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ତିନିରୁ ଅଧିକ ଦିନ ଶୁଣାଣି ସ୍ଥିତି ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବେ ନାହିଁ; ବରଂ ଯଦି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଓ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଥାଏ, ତେବେ ଏହା ସମାନ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ସହ ସ୍ଥଗନ ଅନୁରୋଧ କରିଥିବା ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଏହି ସ୍ଥଗନ ପାଇଁ ଲିଖିତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଏବଂ ତହିଁର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭରଣା କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

(7) ଧାରା 21ର ଉପଧାରା(2)ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ (କ), (ଖ), (ଘ), (ଙ), (ଚ) ଏବଂ (ଛ) ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନପତ୍ର, ଦାଖଲର ନବେ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଫାଇସଲା ହେବ ।

(8) ଧାରା 21ର ଉପଧାରା(2)ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ (ଗ) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଆବେଦନର ଫାଇସଲା କରିବେ ।

ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣଙ୍କ କ୍ଷମତା

35. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାାଇବା ପାଇଁ ସମାନ କ୍ଷମତା ପାଇବେ, ଯାହାକି ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି, 1908 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି, ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି:-

(କ) ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମନ କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ଏବଂ ଶପଥ କରାଇ ତାଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା;

(ଖ) ଦସ୍ତାବିଜ ବାହାର କରାଇବା ଏବଂ ତାହାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଇବା;

(ଗ) ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଜାରି କରି କ୍ଷମତାପତ୍ର ଆୟୋଗର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା;

(ଘ) ସ୍ଥାନୀୟ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଜାରି କରି କ୍ଷମତାପତ୍ର ଆୟୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା;

(ଙ) ସତ୍ୟପାଠଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା;

(ଚ) ଏକ ଆବେଦନ ବା ଅପିଲ ଉପରେ ପକ୍ଷମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ତାହାକୁ ଖାରଜ କରିପାରିବା କିମ୍ବା ସବୁ ପକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ଫଇସଲା ଶୁଣାଇପାରିବା;

(ଛ) କୌଣସି ଆବେଦନ ବା ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କୁ ସଂପୃକ୍ତ ନକରି ତାହା ଉପରେ କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଆଦେଶନାମା ଜାରି କରିବା;

(ଜ) କୌଣସି ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅନୁସରଣ ନକରି ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା;

(ଝ) ଏହାର ଆଦେଶ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା;

(ଞ) ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ଏବଂ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବିଚାର କରିବା;

(ଟ) ହୁଏତ ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା।

(2) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଧାରା 193 ଏବଂ 228ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧିର ଧାରା 196ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ; ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧିର ଅଧ୍ୟାୟ XXVI ଅଧ୍ୟାୟ ଧାରା 195 ଅଧୀନରେ ଏବଂ ଆପରାଧିକ ମାମଲା କାର୍ଯ୍ୟବିଧି, 1973 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେବେ ।

(3) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ତଦନ୍ତ କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ସବୁ କରିବେ –

(କ) ଯାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ଓ ନିରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବା କ୍ଷମତାପତ୍ର କରାଇବା କିମ୍ବା କ୍ଷମତାପତ୍ର ପରିସରରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଓ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିପାରିବେ, ଯାହା ଚବିଶ ଘଣ୍ଟିଆରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ;

(ଖ) ଲିଖିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହାଜର କରାଇ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ବହି କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ମଗାଇ ପାରିବେ, ଯାହା ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହେଉଥିବ ଏବଂ କେଉଁ ସମୟ ଓ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ, ତାହା ଆଦେଶରେ ହୁଏତ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବ।

(4) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚନା କରନ୍ତି, ତେବେ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପନ୍ନ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିପାରିବେ, ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଧାରଣକାରୀ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରିବେ।

(5) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାସ୍ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶରେ କିଛି କୈରାଣିକ ବା ଗାଣିତିକ ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ତ୍ରୁଟି ବା ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ଜନିତ ତ୍ରୁଟି ରହିଥିଲେ, ତାହାକୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇପାରିବ, ତେବେ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ପକ୍ଷରୁ ବା ଅନ୍ୟଥା ଏକ ଆବେଦନ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ।

(6) ଆପରାଧକ ମାମଲା କାର୍ଯ୍ୟବିଧି, 1973ର ବିଧିବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଜଣେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ନ୍ୟାୟିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରି ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଭାବରେ କ୍ଷମତାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରିପାରିବେ।

(7) ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଏକ ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଅପିଲ୍ ବା ପୁନଃବିଚାରରେ ପାସ୍ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆଦେଶ, କିମ୍ବା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ ସମୀକ୍ଷା, ଏକ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ଏବଂ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏକ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ଭୋଗ କରିବ।

(8) ସବୁ ପକ୍ଷଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ବି ଆଦେଶକୁ ସେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାଳି ପାରିବେ, ଯଦି କୌଣସି ପକ୍ଷ ଆପତ୍ତି କରନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରେ ଯେ ସଂପୃକ୍ତ ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ନୋଟିସ୍ ଠିକ୍ ଭାବେ ପହଞ୍ଚିଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଶୁଣାଣିରେ ହାଜର ହେବାରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ତାଙ୍କୁ ରୋକି ଦେଇଛି।

(9) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ୟଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରକାରେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦେଶ, ଅପିଲରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ତୁଚ୍ଛ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ମୂଳ ମକଦ୍ଦମା, ଆବେଦନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯିବ ନାହିଁ।

*ଯଉତ୍ତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଅପିଲ୍*

36.(1) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାସ୍ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ, ସେହି ତାରିଖର ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଆଦେଶର ଏକ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ସହିତ ସ୍ଥାନୀୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂପୃକ୍ତ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଠାରେ ଏକ ଅପିଲ କରିପାରନ୍ତି।

(2) ଉପଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସେଇ ଅପିଲର ଏକ ନକଲ ସହିତ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ କରିବେ ଏବଂ ନୋଟିସ୍ ଦେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଅନୁ୍ୟନ ତିରିଶ ଦିନ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣାଣି ଛିର କରିବେ, ଯାହାକି ସେଇ ନୋଟିସ୍ ଦେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ସାଠିଏ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଫାଇସଲା କରାଯିବ।

(3) ଯେଉଁଠାରେ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି, ତାହା ଅପିଲ୍ ଶୁଣାଣି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହୁଏତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ:

ସର୍ତ୍ତ ଅଛି ଯେ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏପରି କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଥରକରୁ ଅଧିକ ଥର ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ।

(4) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିଜ କ୍ଷମତା ବଳରେ, ଅପିଲ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କାଳରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚନା କଲେ, ମଧ୍ୟାବଧି ରାୟ ଦେଇ ପାରିବେ, ଯାହାକି ତୁଚ୍ଛ ରାୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ପରେ ତାହାକୁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ କରାଯାଇପାରିବ।

(5) ଅପିଲ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାବେଳେ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ହୁଏତ ଏହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ପରେ, ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରନ୍ତି, ଆଉ ଏକ ରାୟ ଯୋଡ଼ିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ତାହାକୁ ବଦଳାଇ ପାରନ୍ତି।

*ଆଦେଶର ନିଷ୍ପାଦନ*

37. (1) ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ, ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶନାମା କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଆଦେଶନାମାର ନିଷ୍ପାଦନ ଏହିପରି କରିବେ, ଯାହା ଏପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ, -

(କ) ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେହି ଭଡ଼ାଘରର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ;

(ଖ) ସେଭଳି ଆଦେଶ ବା ରାୟରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଧନରାଶି ପରିମାଣ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଅପର ପକ୍ଷର ଏକ ବା ଏକାଧିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ସଂଲଗ୍ନ କରିବା;

(ଗ) ଏହିପରି ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ କରାଇବା ପାଇଁ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରୀଗଣ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଶାସନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ପୌରସଂସ୍ଥାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ କୌଣସି ଓକିଲ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବ ।

(2) ତୁଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ସ୍ଥାନୀୟ ପୌରପାଳିକା/ ପୌରନିଗମ/ ପୌରପରିଷଦ ବା ସ୍ଥାନୀୟ ପୁଲିସର ସହାୟତା ନେଇପାରନ୍ତି:

ପରନ୍ତୁ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ସେଭଳି କୌଣସି ବ୍ୟୟରାଶି ପୈଠ ନକଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କୌଣସି ଆବେଦନକାରୀ ପୁଲିସ୍ ସହାୟତା ଲୋଡ଼ିପାରିବେ ନାହିଁ।

(3) ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗୃହୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦେଶନାମାର ନିଷ୍ପାଦନକୁ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଂଜ୍ଞାଳନ କରିବେ ଏବଂ ଅପର ପକ୍ଷକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ନୋଟିସର ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ସଂପୃକ୍ତ ଆଦେଶନାମାକୁ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ମାମଲାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣିବେ।

## ଅଧ୍ୟାୟ VIII

### ବିବିଧ

#### ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ, ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଘରଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଓ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଗଣ

38. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ କିମ୍ବା ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନ, ତହିଁର ଅଧିକାରୀ ଓ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବର୍ଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପୂର୍ବକ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଓ ଅନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନେ ନିଜନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କ୍ଷମତାର ସୁଦକ୍ଷ ସଂପାଦନ କରିବେ।

କେତେକ ବିଷୟରେ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରତି ପ୍ରତିବନ୍ଧ

39. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟତିରେକେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂକ୍ରାନ୍ତ କୌଣସି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟବିଧିକୁ କୌଣସି ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ।

(2) ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ପରିସର କେବଳ ଏହା ପାଖରେ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ ଆଧାରରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଉଡ଼ାଘର ବୁକ୍ତିନାମାଗୁଡ଼ିକର ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ଉଡ଼ାଘରର ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ବା ମାଲିକାନା ଜଡ଼ିତ ପ୍ରଶ୍ନ, ଏହାର କ୍ଷମତା ପରିସରର ବାହାରେ ରହିବ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫିସ୍

40. (1) ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫିସ୍ ଅଧିନିୟମ, 1870ର ବିଧିବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଠାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ସେହି ମତେ ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ବା ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଉଥିବା ହେଉଥିବା ଆବେଦନ ଓ ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକର ଫିସ୍ ଲାଗୁ ହେବ।

(2) ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶୁଦ୍ଧର ହିସାବ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଆବେଦନ ଏବଂ ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଅପିଲର ସ୍ଥାପନାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଘରମାଲିକ ଓ ଉଡ଼ାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ବୋଲି ଧରାଯିବ।

(3) ଉଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫି ଏକ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଉଥିବା ଏକ ମଧ୍ୟାବଧି ଆବେଦନ ସହିତ ସମାନ ହେବ।

ସଦସ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ହେବେ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ

41. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ଧାରା 21ର ଅର୍ଥରେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବେ।

*ସର୍ବ ବିଶ୍ୱାସରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ସୁରକ୍ଷା*

42. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆଧାରରେ ସର୍ବ ବିଶ୍ୱାସ ବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଯାହା ବି କରାଯାଇଥିବ, ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ, ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା, ଅଭିଯୋଗ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରାଯିବ ନାହିଁ।

*ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନର କ୍ଷମତା*

43. (1) ରାଜ୍ୟ ସରକାର / କେନ୍ଦ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନ, ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶନ କରି ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିପାରିବେ।

(2) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏବଂ ପୂର୍ବୋକ୍ତ କ୍ଷମତାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକତା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନପକାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମସ୍ତ ବା ଯେକୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିୟମାବଳୀରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇପାରିବ, ଯଥା:

(କ) ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଡିଜିଟାଲ୍ ପ୍ଲଟ୍‌ଫର୍ମର ଫର୍ମ ଓ ପଦ୍ଧତି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଭାଷାରେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ଭାଷାରେ ଧାରା 4ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟକ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବ;

(ଖ) ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ପୈଠ ନିମିତ୍ତ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ପାଇଁ ଡାକ ମନିଅର୍ଡର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧୁନିକ ପଦ୍ଧତି ଜାରି କରାଯିବ ଏବଂ ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ା ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଧାରା 14ର ଉପଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ସମାନ ପ୍ରକାର ଆଧୁନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯିବ;

(ଗ) ଧାରା 19ର ଉପଧାରା (2) ଅଧୀନରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ଓ ପଦ୍ଧତି;

(ଘ) ଧାରା 21ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ପରିସରର ପୁନଃଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାର ପଦ୍ଧତି;

(ଙ) ଧାରା 23ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ରଖିଥିବା ପ୍ରତିଭୂତି ଜମାରାଶି ଫେରସ୍ତରେ ବିଫଳ ହେଉଥିବା ଘରମାଲିକମାନେ କେଉଁ ସୁଧହାରରେ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରିବେ, ତାହାର ନିର୍ଧାରଣ;

(ଚ) ଭଡ଼ାଘର ପରିସରରେ ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଜମିର ଦଖଲ ପାଇବା ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାର ଫର୍ମ ଓ ପଦ୍ଧତି, ଧାରା 26ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ସ୍ଥାନରେ କୋଠା ଠିଆ କରାଯାଇପାରିବ;

(ଛ) ଧାରା 34ର ଉପଧାରା(5) ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ଏବଂ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଅପିଲ ଦାଖଲର ଫର୍ମ;

(ଜ) ଧାରା 35ର ଉପଧାରା(1)ର ଅନୁକ୍ଷେପ (ଚ) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ;

(ଝ) ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ଏକ ଭଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 37ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦେଶନାମାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରଶାଳୀ;

(ଞ) ଏହି ଅଧିନିୟମର ବିଧିବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦରକାର ହେଉଥିଲେ।

*ନିୟମାବଳୀର ଉପସ୍ଥାପନ*

44. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିୟମାବଳୀକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଶୀଘ୍ର ରାଜ୍ୟ/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ; ଯେଉଁଠାରେ ଦୁଇଟି ଗୃହ ଥିବ, ସେଠାରେ ଉଭୟ ଗୃହରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବ।

*ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବାକୁ କ୍ଷମତା*

45. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଯଦି କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଉତ୍ପନ୍ନ, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନ ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ହେଉନଥିବା ଆଦେଶନାମା ପ୍ରକାଶ କରି ସେହି ଅସୁବିଧାକୁ ଦୂର କରିପାରିବେ:

ପରନ୍ତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅବଧି ପୂରିଯିବା ପରେ ସେପରି କୌଣସି ଆଦେଶନାମା କରାଯିବ ନାହିଁ।

(2) ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦେଶ, ତାହା କରାଯିବା ପରେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ (ଉଭୟ ସଦନରେ, ଯଦି ଥାଏ) ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବ।

ନିରସନ ଓ ବ୍ୟାବୃତ୍ତି.

46. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେବାର ଠିକ୍ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ଏତଦ୍ୱାରା ନିରସିତ ହେଲା।

(2) ସାପରି ନିରସନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, ରାଜ୍ୟର ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ବିଚାରାଧୀନ ସମସ୍ତ ମାମଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସେହି ରାଜ୍ୟ/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଏପରି ଚାଲୁ ରହିବ ଓ ଫଳସ୍ୱରୂପ କରାଯିବ, ସତେ ଯେପରି ସେହି ଅଧିନିୟମ ବଳବତ୍ତର ହୋଇ ରହିଛି ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇନାହିଁ।

## ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ

[ଧାରା 4(1) ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ]

### ଭଡ଼ାଘର ସୂଚନା ପାଇଁ ଫର୍ମ

ପ୍ରାପକ,

ଘରଭଡ଼ା ପ୍ରାଧିକରଣ

(ଠିକଣା)

1. ଘରମାଲିକଙ୍କ ନାମ ଓ ଠିକଣା:  
ଘରମାଲିକଙ୍କ ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ଓ  
ଇମେଲ ଠିକଣା (ଯଦି ଥାଏ)
2. ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ ନାମ ଓ ଠିକଣା (ଯଦି  
ଥାଆନ୍ତି) ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ଓ ଇମେଲ  
ଠିକଣା (ଯଦି ଥାଏ)
3. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ନାମ(ଗୁଡ଼ିକ) ଓ ଠିକଣା:  
ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ଓ ଇମେଲ ଠିକଣା  
(ଯଦି ଥାଏ)
4. ପୂର୍ବ ଭଡ଼ା ଲଗାଣର ବିବରଣୀ, ଯଦି ଥାଏ
5. ଭଡ଼ାରେ ଲାଗୁଥିବା ପରିସରର ବିବରଣୀ:  
ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସମେତ ସଂକ୍ଳିଷ୍ଟ ଭୂମି, ଯଦି  
ଥାଏ
6. କେଉଁ ତାରିଖରୁ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦଖଲରେ  
ଦିଆଯାଇଛି:

7. ଧାରା 8 ଅନୁଯାୟୀ ମାସିକ ଭଡ଼ା ଦେୟ :

8. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଫର୍ମ୍‌ର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ:

9. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଦେୟ

କ. ବିଜୁଳି

ଖ. ପାଣି

ଗ. ଘରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଆସବାବ

ଘ. ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବାଗୁଡ଼ିକ

10. ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମାର କିତାଏ ସଂଲଗ୍ନ କରନ୍ତୁ:

11. ଭଡ଼ାରେ ଲଗାଣର ଅବଧି (କେତେ ବର୍ଷ/ମାସ ପାଇଁ ଲଗାଗଲା)

12. ଘରମାଲିକଙ୍କ ପରମାନେଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର(PAN):

13. ଘରମାଲିକଙ୍କ ଆଧାର ନମ୍ବର :

14. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ପରମାନେଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର (PAN):

15. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଆଧାର ନମ୍ବର:

ଘରମାଲିକଙ୍କ ନାମ ଓ ଦସ୍ତଖତ

ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ନାମ ଓ ଦସ୍ତଖତ

ଘରମାଲିକଙ୍କ ସ୍ୱଦସ୍ତଖତ ଫଟୋ

ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସ୍ୱଦସ୍ତଖତ ଫଟୋ

ସଂଲଗ୍ନ:

1. ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମା

2. ଘରମାଲିକଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ ସହିଷ୍ଣୁକ୍ତିର PAN କାର୍ଡ ଓ ଆଧାର କାର୍ଡର ନକଲ

3. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ ସହିଷ୍ଣୁକ୍ତିର PAN କାର୍ଡ ଓ ଆଧାର କାର୍ଡର ନକଲ

## ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ

[ଧାରା 15 (1) ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ]

ଘରମାଲିକ ଓ ଭଡ଼ାଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦାୟିତ୍ୱର ବିଭାଜନ

ଭଡ଼ାଘର ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଥାଉ କି ନଥାଉ, ଭାଗ 'କ' ଅଧୀନରେ ରହିଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ପାଇଁ ଘରମାଲିକ ଦାୟୀ ରହିବେ ଏବଂ ଭାଗ 'ଖ' ଅଧୀନରେ ରହିଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଭଡ଼ାଦାର ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ଭାଗ 'କ':

ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ

1. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା କ୍ଷୟକ୍ଷତି ବ୍ୟତୀତ ଭଡ଼ାଘରର ଢାଞ୍ଚାଗତ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ

2. କାନ୍ଥର ତୁନ ଧଉଳା କରିବା ଏବଂ କବାଟ ଓ ଝରକା ରଙ୍ଗ କରିବା।

3. ପାଣି ପାଇପ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ପାଇପ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବେଳେ ବଦଳାଇବା।

4. ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ଭିତର ଓ ବାହାରର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଓୟାରିଂ ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ଭାଗ 'ଖ':

ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ମରାମତି

1. ଟ୍ୟାପ୍ ଖାଣର ଓ ଟ୍ୟାପ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇବା
2. ଡ୍ରେନ୍ ସଫେଇ.
3. ପାଣି ସଂରକ୍ଷଣାଗାରର ମରାମତି
4. ଖାଣ୍ଟ ବେସିନ୍ ମରାମତି
5. ବାଥ୍ ଟବ୍ ମରାମତି
6. ଗିଜର ମରାମତି
7. ସାର୍କିଟ୍ ବ୍ରେକର ମରାମତି
8. ସୁଇଚ୍ ଓ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି
9. ମୁଖ୍ୟ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଓ ବାହ୍ୟ ଓୟାରିଂର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବ୍ୟତୀତ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ
10. ରୋଷେଇଘରର ଫିକ୍ସଚରଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି
11. କବାଟ, କପ୍‌ବୋର୍ଡ୍ ଓ ଝରକା ଇତ୍ୟାଦିର ନବ୍ ଓ ତାଲା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା
12. ଫ୍ଲୁଏ-ନେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା
13. ଝରକା ଓ କବାଟ ଆଦିରେ ଲାଗିଥିବା ଗ୍ଲାସ୍ ପ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇବା
14. ଭଡ଼ାଦାରଙ୍କୁ ଛଡ଼ାଯାଇଥିବା ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ବଗିଚା ଓ ଖୋଲା ଜାଗାଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ